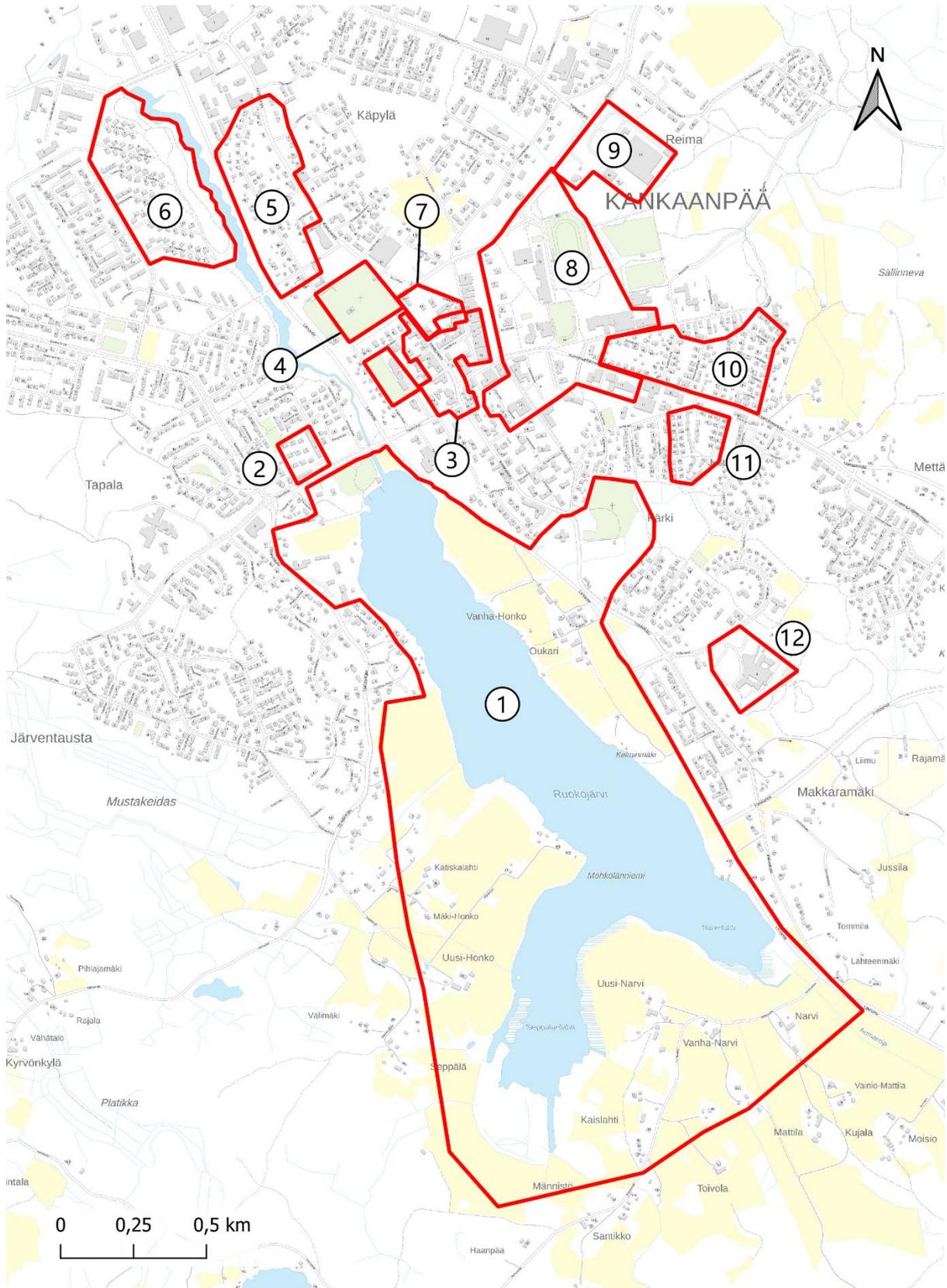

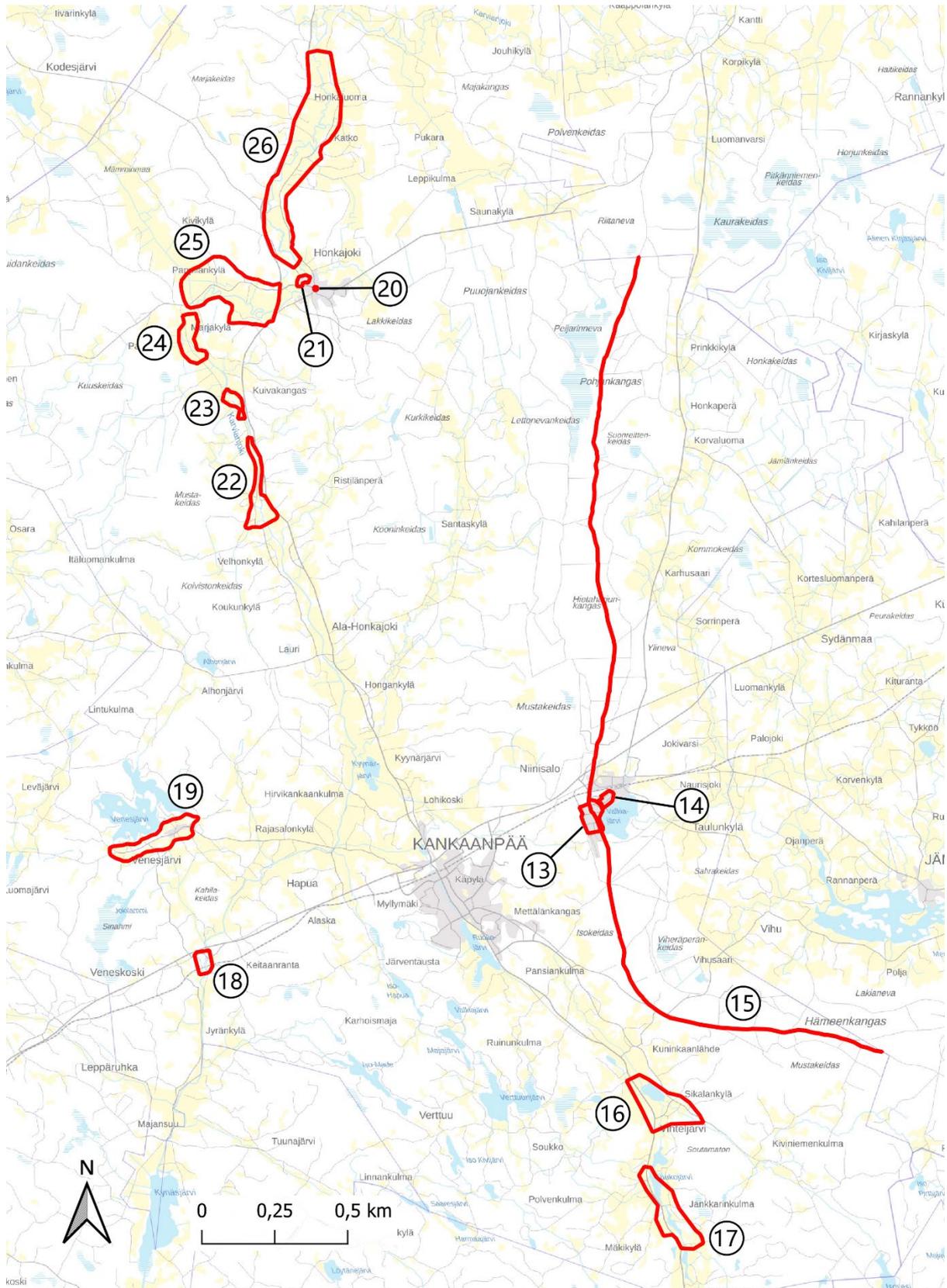
Satakunnan maakunnallisesti
merkittävät rakennetut
kulttuuriympäristöt
2023

KANKAANPÄÄ

Kankaanpään keskustan arvoalueet

Kankaanpään muut arvoalueet

1. Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema
2. Tupavainion asuinalue
3. Kankaanpään tori ja Keskuskadun liikerakennukset
4. Kankaanpään hautausmaa
5. Rauhankadun omakotialue
6. Myllymäen asuntoalue
7. Kankaanpään lääkärintalon alue
8. Kankaanpään punatiiliarkkitehtuuri
9. Reiman teollisuusympäristö
10. Mettälänkankaan asuinalue
11. Justeerin asuntoalue
12. Kankaanpään kuntoutuskeskus
13. Niinisalon varuskunta
14. Niinisalon varuskunnan asuntoalue
15. Kyrönkankaantie
16. Vihteljärvi
17. Kaukojärvi-Kourankulma
18. Veneskoski
19. Venesjärven kylä
20. Honkajoen kirkko
21. Lankoski
22. Vatajankylä
23. Pitkälän jokimaisema
24. Paastonkylä
25. Pappilankylä
26. Karvianjoen kulttuurimaisema Honkajoelta pohjoiseen

MUUTOKSET

ALUEET	POISTETTU, SYY	SISÄLTYY ALUEESEEN	UUSI NIMI
Alakylä ja Ruokojärven kulttuurimaisema			Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema
Hautausmaa			Kankaanpään hautausmaa
Rauhankadun omakotialue			
Kankaanpään tori ja Keskuskadun liikerakennukset			
Reima Oy			Reiman teollisuusympäristö
Rautatieaseman alue	Paikallisesti merkittävä		
Mettälänkankaan asuntoalue			
Justeerin asuntoalue			
Myllymäen omakotialue			
Tupavainion asuntoalue			
Vanha-Narvi, Narvi			Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema
Hapuan kulttuurimaisema	paikallisesti merkittävä		
Kyynärjärven kulttuurimaisema	paikallisesti merkittävä		
Karvianjoen kulttuurimaisema	paikallisesti merkittävä		
Venesjärven kulttuurimaisema			Venesjärven kylä
Veneskosken kulttuurimaisema			Veneskoski
Karvianjoen kulttuurimaisema, Veneskosken kylän eteläpuolella	paikallisesti merkittävä		
Vihteljärven kulttuurimaisema			Vihteljärvi
Niinisalon varuskunta-alue			Niinisalon varuskunta
Niinisalon varuskunnan asuntoalueet			Niinisalon varuskunnan asuntoalue
Kankaanpään kuntoutuskeskus			UUSI ALUE
Kaukojärvi-Kourankulma			UUSI ALUE

Kankaanpään punatiiliarkkitehtuuri			UUSI ALUE
Pappilankylän kulttuurimaisema			Pappilankylä
Karvianjoen kulttuurimaisema välillä Patokoski-Lahdenperä			Karvianjoen kulttuurimaisema Honkajoelta pohjoiseen
Rakennuskoski-Jyllinkoski kulttuurimaisema	paikallisesti merkittävä		
Paastonkylän kulttuurimaisema			Paastonkylä
Pitkäkosken jokimaisema, Antila			Pitkäkosken jokimaisema
Vatajankylän kulttuurimaisema			Vatajankylä
Kyrönkankaantie			
Satakunnan rakennusperintö 2005 kohteet	POISTETTU, SYY	SISÄLTYY ALUEESEEN	UUSI NIMI
Lankoski		Lankoski	UUSI ALUE
Kirkonkylän vanha kansakoulu	paikallinen		
Honkajoen kirkko		Honkajoen kirkko	UUSI ALUE
Kankaanpään kirkko		Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema	
Lääkärintalo			Kankaanpään Lääkärintalon alue
Musiikkiopisto			Kankaanpään Lääkärintalon alue
Seurakuntakeskus		Kankaanpään tori ja keskuskadun liikerakennukset	
Kankaanpään kaupungintalo, Hallituskatu 1		Kankaanpään punatiiliarkkitehtuuri	
Liikuntakeskus		Kankaanpään punatiiliarkkitehtuuri	
Kappalaisen pappila		Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema	
Kansanopisto		Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema	
Kuninkaanlähde	kulttuuriperintö-kohte		

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kirkon ja Ruokojärven kulttuurimaisema

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Lauri Putkonen
Kuvausaika: 2.7.2004

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Lauri Putkonen
Kuvausaika: 2.7.2004

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Lauri Putkonen
Kuvausaika: 2.7.2004

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Lauri Putkonen
Kuvausaika: 2.7.2004

Kuvateksti: Vanha-Honko
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

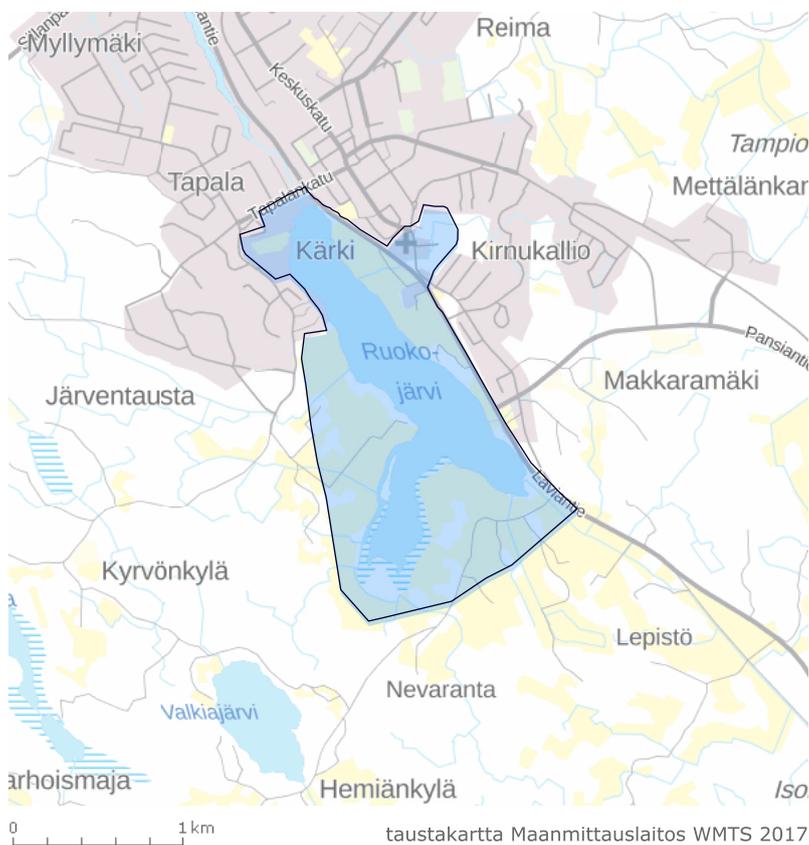
Kuvateksti: Vanha-Honko ja Päivike
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Ruokojärven kulttuurimaisema
avautuu kirkon portailta.
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään kirkko
Kuvalagi: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Kankaanpää
 Aluetyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

hautausmaat · kansanopistot · kirkkomaat · kirkkorakennukset · maatalousrakennukset · maatilat · maatalojen päärakennukset · pappilat (virkatalot) · viljelysmaisema ·

Kuvaus

Intendenttikonttorin 1834 suunnittelema empiretyylinen kirkko sijaitsee mäellä näkyen kauaksi Ruokojärven taakse. Pohjamuoto on tasavartinen, sisänurkista viistetty risti, johon lännessä liittyy torni. Sisätilassa keskikupoli kohoaa ristivarsien tynnyriholveja ylemmäksi.

Alakylä on vanha Kankaanpään kylä, joka asutettiin jo 1500-luvulla ja se edustaa näin seudun vanhinta asutusta. Oukarin päärakennuksen runko lienee 1700-luvulta, Vanha-Hongon päärakennus vuodelta 1840 ja aitta vuodelta 1810 sekä Päiviken päärakennus 1800-luvulta. Kylä sijaitsee edustavasti Laviantien ja Ruokojärven välissä järveen viettävällä rinteellä. Ruokojärven rannassa sijaitseva Kelminmäki on ikimuistoinen nuorten kokoontumispaikka.

Kylän rakennusryhmä ja rantapellot muodostavat yhdessä Kankaanpään kirkon kanssa merkittävän maisemakokonaisuuden.

Ruokojärven etelärannalla sijaitsee Vanha-Narvin tilan rakennusryhmä, jossa jugendvaikutteinen päärakennus on vuodelta 1922. Läheisen Seppälänlahden rantamaat ovat kaunista katajakettoa.

Ruokojärven länsirannalla viljelysmaisema jatkuu ja järven pohjoispäässä sijaitsee vuonna 1900 perustettu Kankaanpään opisto. Tulipalon tuhottua opiston vanhan päärakennuksen, rakennettiin nykyinen opistorakennus 1928 ajan klassistiseen henkeen arkkitehti Elias Paalasen suunnitelman mukaan. Opistorakennusta vanhempi, jugendtyylinen asuntolarakennus on vuodelta 1914. Myöhemmin rakennusryhmää on täydennetty asuntolalla ja uudella päärakennuksella. Rakennukset muodostavat Ruokojärven

rantamaisemassa kokonaisuuden, joka näkyy järven itäpuolelle. Aivan järven pohjukassa on arkkitehti Ekestubbin vuonna 1905 suunnittelema uusrenessanssityylinen pappilan päärakennus.

Arviointi

Empirekauden komea kirkko ja seudun asutushistorian kannalta arvokas kylä, jossa paljon perinteistä rakennuskantaa. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, hallintohistoria, sivistyshistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: tyyppillisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen

todistusvoimaisuus

maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Tupavainion asuntoalue

Kuvateksti: Tupavainion asuinalue
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Tupavainion asuinalue
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Tupavainion asuinalue
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Kankaanpää
 Alueyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

aluesuunnitelmat (kaavat) · asuinrakennukset · rivitalot ·

Kuvaus

Maaseudun keskusrakennustoimisto suunnitteli Tupavainion yhtenäisen rivi- ja omakotialueen 1959. Loivassa rinnemaastossa sijaitsevien rakennusten pihamaat on istutettu vehreiksi. Alue on lajissaan maakunnan vanhimpia.

Arviointi

Lajissaan varhaisimpia moderneja omakotialueita.

Arvot:
 historiallinen: asutushistoria, kaavahistoria
 rakennushistoriallinen: tyyppisyys, edustavuus
 maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kankaanpään tori ja Keskuskadun liikerakennukset

Kuvateksti: Kankaanpään tori, Kauppatori.
Toritontti / KOY Kankaanpään
Kirkkokatu 15.

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään tori ja Keskuskadun
liikerakennukset.

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti: Kankaanpään tori.
Kuvalaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti: Toritontti / KOY Kankaanpään
Kirkkokatu 15

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään tori, Pikkukangas
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään tori
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään tori Oy
Kankaanpään
Peltolinna/Osuuspankki
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään tori
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti:
Kuvalagi:
Kuvaaja:
Kuvausaika:

Postelli
yleiskuva
Liina Luoma
31.8.2022

Kuvateksti:
Kuvalagi:
Kuvaaja:
Kuvausaika:

Postelli
yksityiskohtakuva
Liina Luoma
31.8.2022

Kuvateksti: Keskuskatu 32 liikerakennus
Kuvalagi: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti:
Kuvalagi:
Kuvaaja:
Kuvausaika:

TE-toimiston talo
yleiskuva
Liina Luoma
31.8.2022

Kuvateksti: Yrittäjä / As Oy Yrittäjätalo
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Vasemmalla KOY Kankaanpään
Kekuskatu 53 (Varumo) ja
oikealla Varmala
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Varmala
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään entinen
seurakuntakeskus on rakennettu
vuonna 1971 arkkitehtien Kaija ja
Heikki Sirenin laatiman
suunnitelman mukaan.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään seurakuntakeskus on rakennettu vuonna 1971 arkkitehtien Kaija ja Heikki Sirenin laatiman suunnitelman mukaan. Rakennus ei ole enää seurakunnan käytössä.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään entinen seurakuntakeskus on rakennettu vuonna 1971 arkkitehtien Kaija ja Heikki Sirenin laatiman suunnitelman mukaan.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

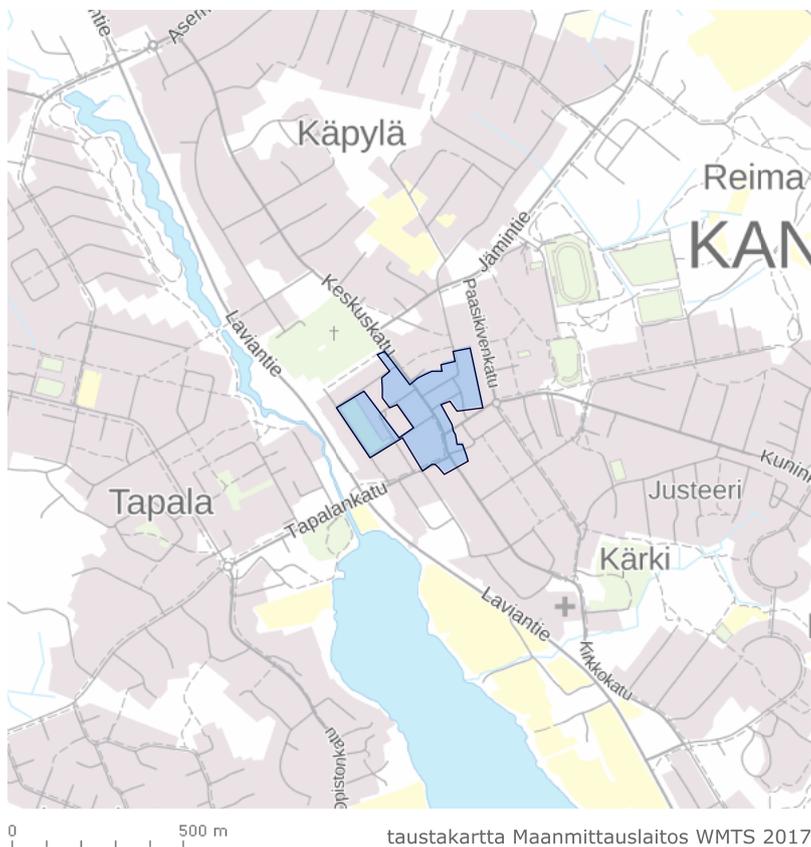

Kuvateksti: Kankaanpään Keskustan koulu vuodelta 1953. Nelikerroksinen kivikoulu rakennettiin arkkitehtuurikilpailun tuloksena arkkitehti Hannu Vainion suunnitelman mukaan.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Kankaanpää
 Alueyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

asemakaavoitus (toiminta) · kaavoitus (toiminta) · kauppapaikat · koulurakennukset · liikerakennukset · seurakuntatalot · torit ·

Kuvaus

Kankaanpään tori on kaupungin toiminnallinen keskus, johon liittyvät Keskuskadun liikerakennukset. Keskuskadun ja torin kulmassa sijaitsee entinen Suomen Yhdyspankin liiketalo, joka on rakennettu 1950-luvulla Jaakko Tähtisen mallipiirustusten pohjalta. Punatiilinen Postelli on entinen postitalo 1930-luvun alusta. Jälleenrakennuskauden liikerakentamista edustavat Kauppa Oy:n liikerakennus vuodelta 1949, Osuuspankin liikerakennus vuodelta 1951 sekä Kankaanpään ensimmäinen aravakerrostalo 1950-luvun alusta.

Kokonaisuuteen liittyy Keskustan koulu vuodelta 1953. Nelikerroksinen kivikoulu rakennettiin arkkitehtuurikilpailun tuloksena arkkitehti Hannu Vainion suunnitelman mukaan.

Keskuskadun ja Tapalankadun kulmassa on Kankaanpään entinen seurakuntakeskus, joka on rakennettu vuonna 1971 arkkitehtien Kaija ja Heikki Sirenin laatiman suunnitelman mukaan. Seurakuntakeskukseen liittyy samassa korttelissa työntekijöiden asuinrakennukset. Tasakatkoisten rakennuksien arkkitehtuurille antavat leimansa punatiilen ja betonin pelkistetyt muodot.

Arviointi

Ajallisesti kerroksinen liike-elämän keskus, johon kuuluu Kaija ja Heikki Sirenin suunnittelema entinen seurakuntakeskus.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, kaupankäynnin ja liikenteen historia, sivistyshistoria, sosiaalihistoria, hallintohistoria, kulttuurihistoria, kaavahistoria
rakennushistoriallinen: tyyppillisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen kerroksisuus
maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kankaanpään hautausmaa

Kuvateksti: Kankaanpään hautausmaa, taustalla siunauskappeli vuodelta 1956.

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään seurakunnan siunauskappeli.

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään seurakunnan siunauskappeli, suunnitellut arkkitehti Matti Haapala. Rakennus valmistui 1956.

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

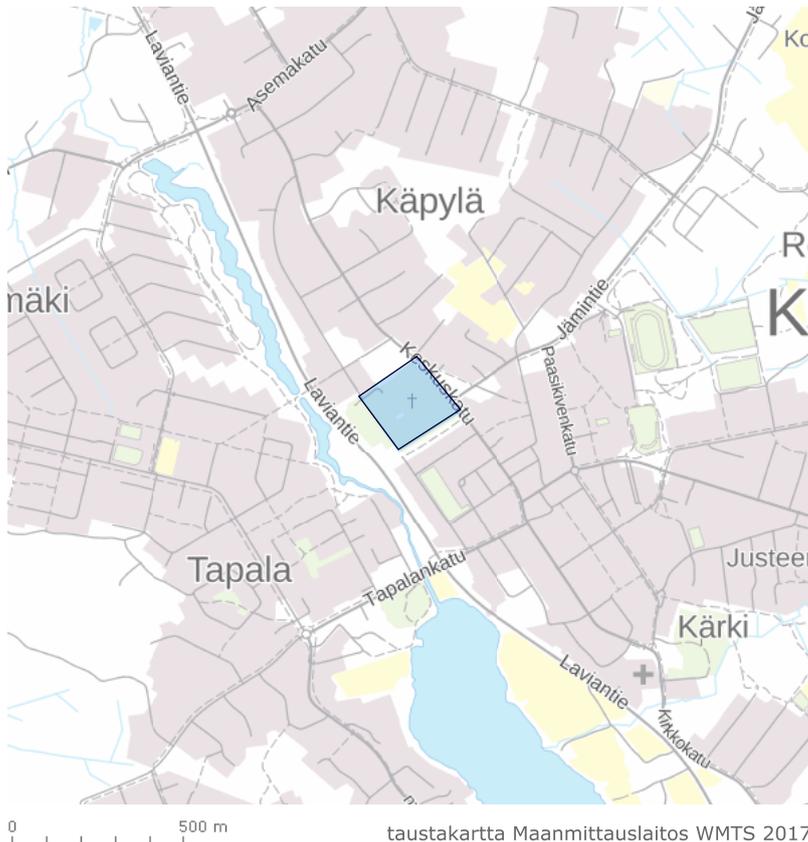

Kuvateksti: Siunauskappeli
Kuvalaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään hautausmaan paarihuone vuodelta 1890. Rakennus toimi nimensä mukaisesti paarihuoneena.

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

hautausmaat · ruumishuoneet · siunauskappelit ·

Kuvaus

Kankaanpään vanha hautausmaa on perustettu 1890. Hautausmaalla sijaitseva paanukattoinen ruumishuone on samalta vuodelta. Kankaanpään siunauskappeli on valmistunut vuonna 1956 arkkitehti Matti Haapalan laatiman suunnitelman mukaan.

Arviointi

Sakraaliarkkitehtuuria vanhalla hautausmaalla.

Arvot:
historiallinen: kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus
maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Rauhankadun omakotialue

Kuvateksti: Rauhankadun omakotialue
Rauhankatu
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

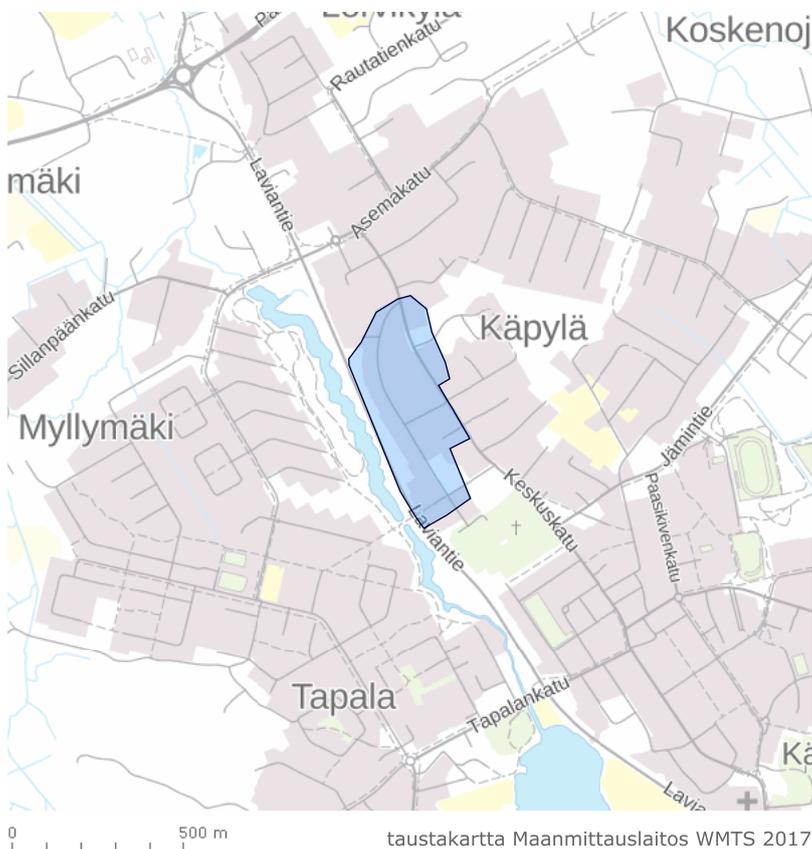
Kuvateksti: Rauhankatu
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Onnikkakuja, Teodor Alasen
funkcionalistista tyyliisuuntaa
edustava asuinrakennus 1930-
luvun lopulta.
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kauko Räikkeen ateljeetalo,
jonka on veljelleen
suunnitellut arkkitehti Kalle
Räike. Valmistunut 1952-53.
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

aluesuunnitelmat (kaavat) · asuinrakentaminen · liikerakennukset · taiteilijakodit (asumukset) ·

Kuvaus

Keskuskadulle kaartuvan Rauhankadun varrella on yhtenäinen puolitoistakerroksisten omakotitalojen ryhmä. Se liittyy luontevasti vieressä Keskuskadun saman mittakaavan mukaan rakennettuihin asuin- ja liikerakennuksiin. Näistä yksi on kuvanveistäjä Kauko Räikkeen ateljeetalo, joka valmistui 1952. Suunnittelijana oli taiteilijan veli, arkkitehti Kalle Räike.

Arviointi

Yhtenäinen jälleenrakennuskauden omakotialue keskustan tuntumassa.

Arvot:
historiallinen: asutushistoria, kaavahistoria, kulttuurihistoria
rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus,
maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Myllymäen omakotialue

Kuvateksti: Myllymäen omakotialue
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

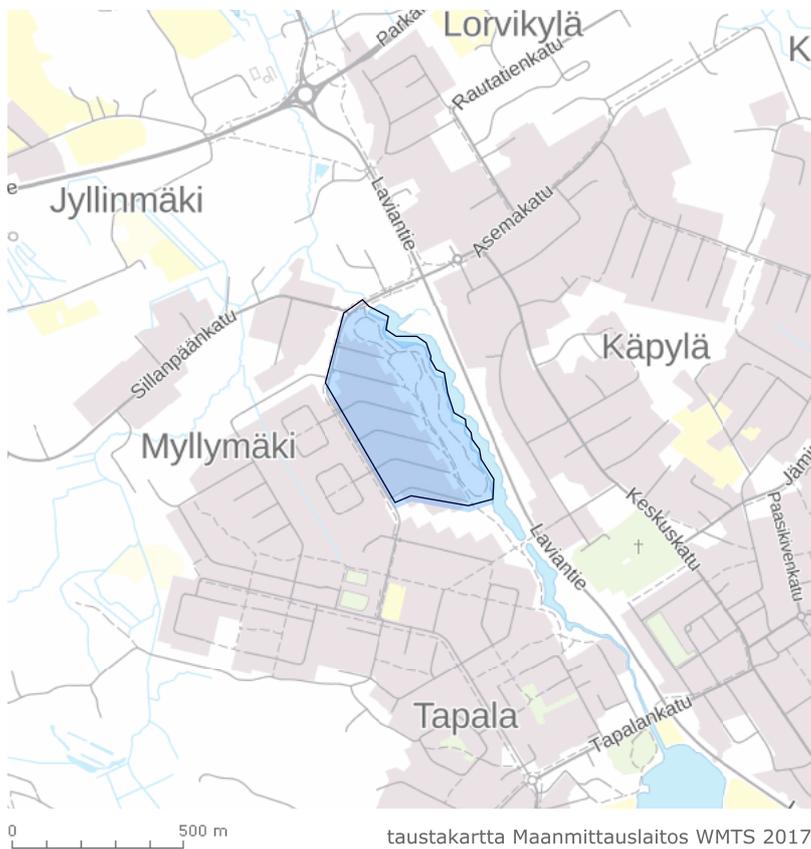
Kuvateksti: Myllymäen omakotialueen viereinen alue.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti: Myllymäen omakotialue.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti: Myllymäen omakotialue.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Myllymäki
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

asuinrakennukset · omakotitalot ·

Kuvaus

Myllymäen laaja, yhtenäinen omakotialue on rakennettu 1960-luvulla professori Olli Kivisen laatiman rakennuskaavan mukaan. Matalat rakennukset sijaitsevat ruotomaisesti suojaisten tonttikatujen varsilla.

Arviointi

Aikansa asuntoarkkitehtuurin ja aluesuunnittelun edustava esimerkki.

Arvot:
historiallinen: kaavahistoria
rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus
maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kankaanpään lääkärintalon alue

Kuvateksti: Lääkärintalo (vas.) ja
hoitohenkilökunnan
asuinrakennus (oik.)

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Musiikkiopisto
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Näkymä Parvisenkujalta
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Sairaalan asuntola, 1956.
Suunnitellut arkkitehti Olaf
Küttner.
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kuntala, entinen Kankaanpään sairaalan tuberkuloositilo vasemmalla, oikealla sairaalan vuonna 1968 valmistuneen osan nurkkaa.

Kuvalaji: yksityiskohtakuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Hoitohenkilökunnan asuinrakennus (oik.) ja sairaalan vanha osa (vas.)

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Entinen sairaalarakennus

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Vanha sairaala vasemmalla, oikealla entinen hoitohenkilökunnan asuntola.

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Liina Luoma

Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kuntala, entinen
tuberkuloosisairaala
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Terveystalo
yleiskuva
Kuvajaji: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

taustakartta Maanmittauslaitos WMTS 2017

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

terveydenhuoltorakennukset ·

Kuvaus

Lääkärintalo rakennettiin vuonna 1923 kunnanlääkärin virka-asunnoksi. Vuonna 1928 rakennettiin sairaala sen välittömään läheisyyteen. Vuosina 1972-2001 rakennus toimi Kankaanpään musiikkiopiston toimitilana, jonka jälkeen siinä on toiminut mm. kansalaisopisto.

Vuonna 1956 valmistuneen, entisen sairaalan hoitohenkilökunnan asuntolan on suunnitellut arkkitehti Olaf Küttner. Asuntolan jäätyä pois henkilökunnan käytöstä se on toiminut kaupungin vuokra-asuntoina.

"Mannerheim-liiton suuremman tyyppin" mukaisen Terveystalon rakentaminen aloitettiin vuonna 1950. Piirustukset oli laatinut V. Savolainen ja työmaan vastaavana mestarina oli kunnan rakennusmestari Olavi Hakamäki. Keskuskadun suuntainen osa, ns. lääkärintalo, rakennettiin vuonna 1959. Tähän rakennukseen sijoittuivat alakertaan neuvola ja yläkertaan kunnanlääkärin asunto. Rakennus on suunniteltu Maaseudun keskusrakennustoimistossa.

Parvisenkujan eteläpuolella on vuonna 1938 rakennettu tornillinen funkistalo, joka rakennettiin alunperin VPK:n käyttöön. Se on toiminut sekä paloasemana että kunnantalona. Vuonna 1999 rakennus kunnostettiin Kankaanpään musiikkiopiston käyttöön arkkitehtitoimisto Küttner Ky:n suunnitelmien mukaan.

Arviointi

Historiallisesti kerroksista hyvinvointi-Suomen rakennusperintöä.

Arvot:

historiallinen: sosiaalishistoria

rakennushistoriallinen: tyyppisyys, edustavuus, historiallinen kerroksisuus

maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kankaanpään punatiiliarkkitehtuuri

Kuvateksti: Kankaanpään kaupungintalo
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään kaupungintalo
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään virastokeskus
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Virastokeskus
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Kankaanpään Seudun / Satakunnan kansan talo, yhdistetty asuin- ja liikekiinteistö
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

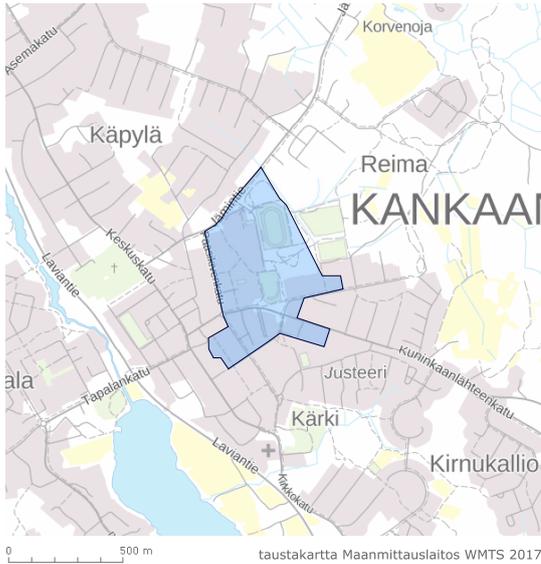
Kuvateksti: Kankaanpään Seudun / Satakunnan kansan talo, yhdistetty asuin- ja liikekiinteistö
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Paasikiventien pistetaloja
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Paasikiventien pistetalot
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

ammattillisten oppilaitosten rakennukset · asuin kerrostalot · hotellit · jäähallit · kaupungintalot · kirjastorakennukset · koulurakennukset · kuvataideoppilaitokset · liikerakennukset · liikuntatilat ·

Kuvaus

Kankaanpään keskustassa on laaja punatiiliarkkitehtuurin alue, joka on rakentunut 1960-luvulta alkaen.

Arkkitehdit Kaija ja Heikki Siren ovat suunnitelleet Kankaanpään kaupungintalon, joka valmistui 1967. Rakennus edustaa tunnusomaista virastoarkkitehtuuria punatiileen puettuna.

Vuosina 1970 ja 1975 rakennettu liikuntakeskuksen uima- ja palloiluhalli liittyy Kaija ja Heikki Sirenin Kankaanpäähän suunnitteleminen julkisten tiilirakennusten joukkoon. Kokonaisuus on täydentynyt 1994 rakennetulla jäähallilla (Siren Arkkitehdit Oy). Uimahallin peruskorjaus ja laajennus valmistui 1995.

Kankaanpään virastotalon suunnittelusta järjestettiin kutsukilpailu vuonna 1988, ja rakennus toteutettiin kilpailun voittaneen Arkkitehtuuritoimisto Kouvo & Partasen suunnitelman pohjalta. Rakennus valmistui vuonna 1992.

Pohjois-Satakunnan kuntainliiton ammattikoulun kuntainliitto perustettiin loppuvuodesta 1954. Ensimmäinen koulurakennus, nykyinen päärakennus valmistui vuonna 1957, ja sen suunnitteli arkkitehti Väinö Hämäläinen Maaseudun Keskusrakennustoimistosta.

Kankaanpään taidekoulu on Arkkitehtuuritoimisto Kouvo & Partasen suunnittelema. Se valmistui koulun 30-vuotisjuhluvuonna 1995.

Arvoalueeseen kuuluvat myös Kankaanpään kirjasto, koulu keskus sekä Paasikiventien pistetalot ja liikerakennukset.

Kankaanpäässä on nähtävillä runsaasti julkista taidetta vuosina 1995-2006 rakennetun Taidekehän ansiosta. Yli sadan taideteoksen kokoelma on syntynyt kaupunkisuunnittelun ja

taiteen vuorovaikutuksesta. Jalankulkuraitti, jonka varrella teokset sijaitsevat, kiertää ja lävistää Kankaanpään ydinkeskustan.

Arviointi

Arkkitehtuuriltaan poikkeuksellisen yhtenäinen ja edustava kaupunkikeskusta, jossa runsaasti julkista taidetta.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, sivistyshistoria, kaavahistoria, sosiaalishistoria, hallintohistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen kerroksisuus

maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Reiman teollisuusympäristö

Kuvateksti: Entinen Reima Oy:n
tuotantolaitos, 1970.
Suunnitellut arkkitehti Timo
Penttilä.

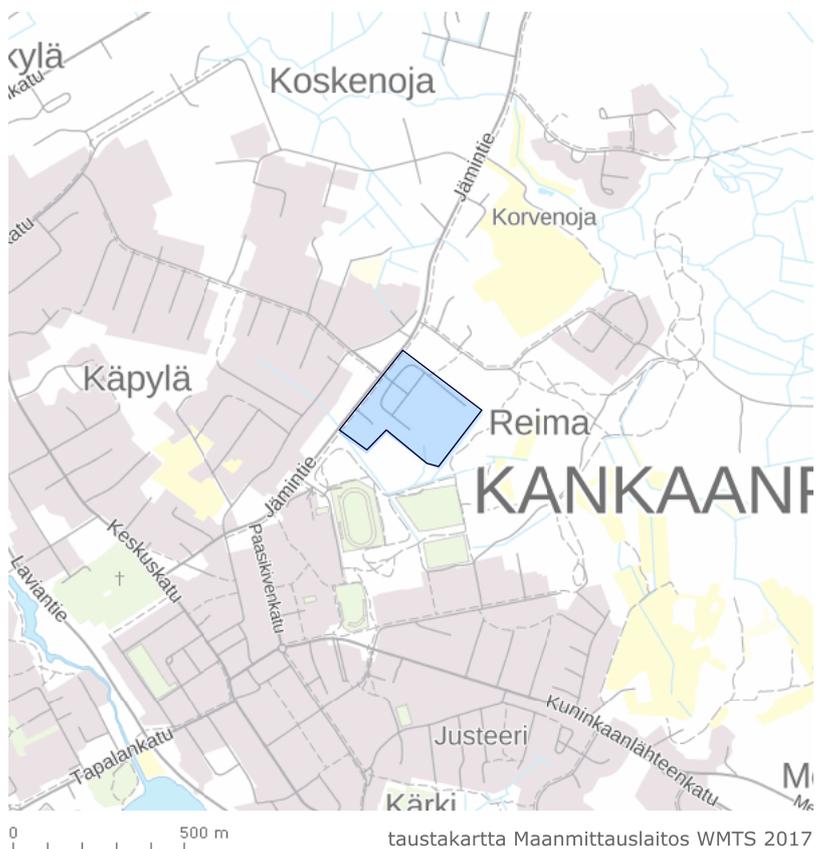
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 2012

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 2012

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

asuinrakennukset · teollisuusrakennukset · tiilirakennukset ·

Kuvaus

Reima Oy:n tiilliset tuotantolaitokset on rakennettu vuonna 1970. Arvoalueeseen kuuluu myös Pomolaksi kutsuttu Reima Oy:n johtajan asunto, joka valmistui vuonna 1971. Rakennukset on suunnitellut arkkitehti Timo Penttilä.

Arviointi

Modernia teollisuusarkkitehtuuria.

Arvot:
historiallinen: teollisuuden historia
rakennushistoriallinen: edustavuus, alkuperäisyys
maisemallinen: taajamakuvallisesti merkittävä

Kohteet

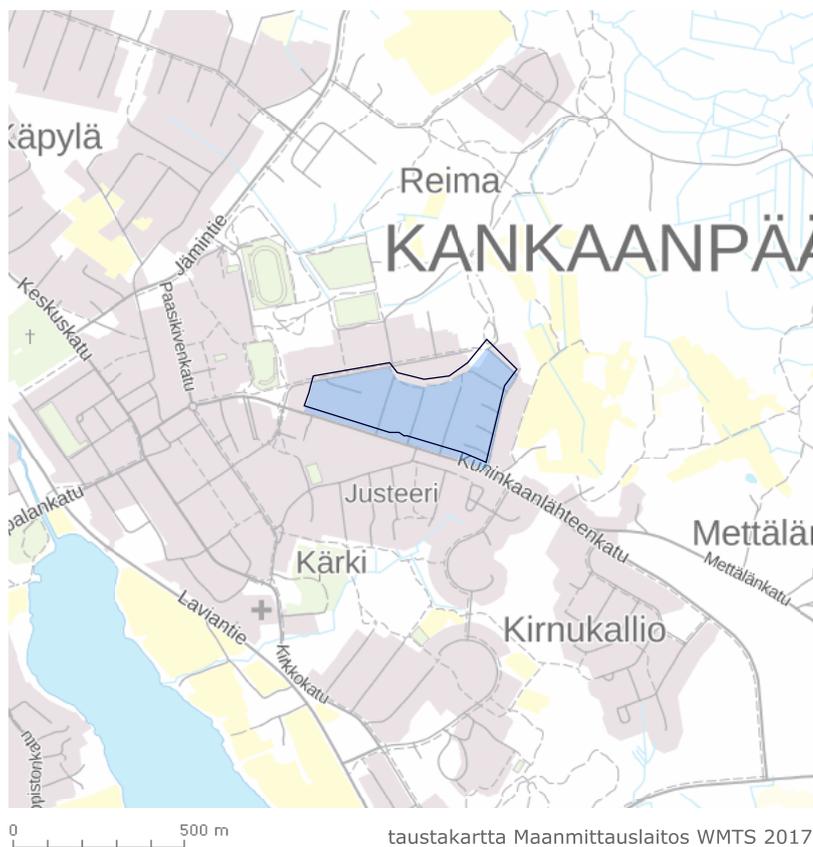
Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Mettälänkankaan asuntoalue

Kuvateksti: Mettälänkankaan asuntoalue
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri
Kuvausaika: 2004

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

asuinrakentaminen · omakotitalot ·

Kuvaus

Laaja, yhtenäinen omakotitalojen alue on rakentunut pääosin 1940-luvulta 1970-luvulle. Uudemmissa asuintaloissa ovat tunnusomaisia loivat harjakatot.

Arviointi

Yhtenäinen omakotialue 1960-luvulta.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria

rakennushistoriallinen: tyypillisuus, historiallinen kerroksisuus

maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Justeerin asuntoalue

Kuvateksti: Justeerin asuntoalue
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

asuinrakennukset · omakotitalot · rivitalot · vuokra-asunnot ·

Kuvaus

Justeerin asuntoalue rakennettiin kaupungin vuokratalotuohtana vuosina 1963-66. Se oli tuolloin lajissaan harvinainen kokeilualue, jossa kokonaisuus muodostui sekä rivi- että omakotitaloista.

Arviointi

Yhtenäinen vuokrataloalue 1960-luvulta.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, sosiaalihistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: harvinaisuus, alkuperäisyys, edustavuus

maisemallinen: kaupunkikuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kankaanpään kuntoutuskeskus

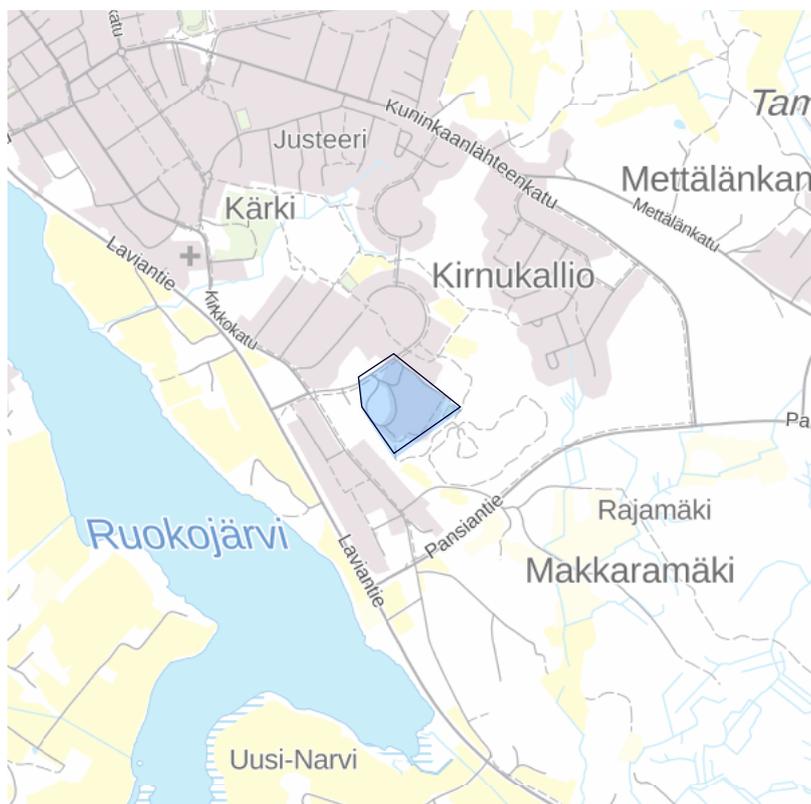

Kuvateksti: Kankaanpään kuntoutuskeskus, länsijulkisivua.

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä

Kuvausaika: 14.9.2022

0 500 m

taustakartta Maanmittauslaitos WMTS 2017

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

kuntoutuskeskukset ·

Kuvaus

Kuntoutuskeskus Kankaanpää perustettiin vuonna 1991 vaikeavammaisten kuntoutukseen erikoistuneeksi kuntoutusyksiköksi. Rakennuksen suunnitteli Arkkitehtitoimisto Erkki Helamaa ja Keijo Heiskanen.

Arviointi

Modernia laitosarkkitehtuuria 1990-luvulta.

Arvot:

historiallinen: sosiaalhistoria

rakennushistoriallinen: edustavuus, alkuperäisyys

maisemallinen: taajamakuullisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Niinisalon varuskunta

Kuvateksti: Niinisalon varuskunta-alue.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

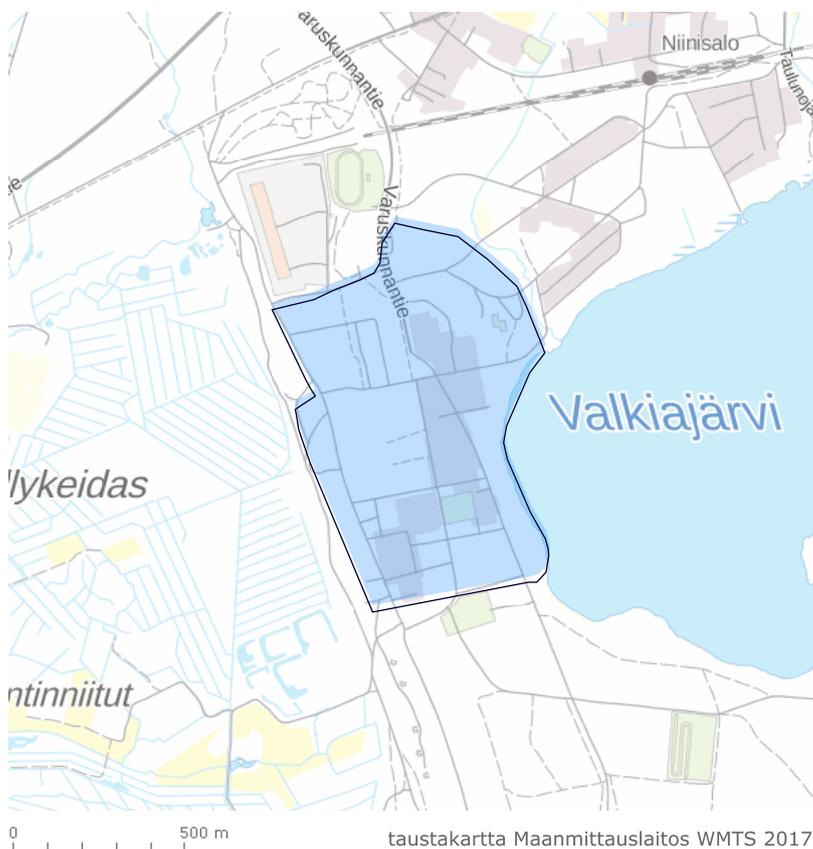
Kuvateksti: Niinisalon varuskunta-alue.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti: Niinisalon varuskunta-alue.
Kuvajaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti: Niinisalon varuskunta-alue.
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Niinisalo
 Alueyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

varuskunta-alueet ·

Kuvaus

Niinisalon varuskunta-alueen keskellä on puolustusvoimien kertausharjoituskeskukseksi vuonna 1935 rakennettu kasarmirakennus. Funktionalistinen lamellirakennus suunniteltiin puolustusministeriön rakennusosastolla, arkkitehtina Kalle Lehtovuori. Lehtovuori suunnitteli myös muut varuskunta-alueen rakennukset 1930-luvulla. Lamellikasarmia on peruskorjattu 1960-luvulla ja 2000-luvulla.

Sotilaskoti on entinen lottakahvila 1940-luvulta. Se on kunnostettu 1990-luvulla alkuperäistä arkkitehtuuria vaalien. Vieressä oleva esikuntarakennus on entinen lottien asuinrakennus "Impilinna" vuodelta 1941.

Varuskunta-alueen vanhin rakennus on 1930-luvun alussa rakennettu komendantin toimisto. Niinisalon varuskunnan sairaala on rakennettu vuonna 1937. Se on säilyttänyt hyvin aikakautensa funktionalistisen ilmeen.

Uutta arkkitehtuuria alueella edustavat Puolustusvoimien Kansainvälinen Keskus vuodelta 1992 (Arkkitehtitoimisto Marjukka ja Hirvo Tyynilä) sekä 2001 valmistunut Muonituskeskus, jonka on suunnitellut Arkkitehtitoimisto CJN Oy.

Arviointi

Valtakunnallisesti merkittävä funktionalistisen kauden varuskunta-alue.

Arvot:

historiallinen: hallintohistoria, puolustusvoimien historia

rakennushistoriallinen: edustavuus, historiallinen todistusvoimaisuus, historiallinen

kerroksisuus
maisemallinen: taajamakuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Niinisalon varuskunnan asuntoalue

Kuvateksti: Niinisalon varuskunnan asuntoalue.

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Putkonen Lauri

Kuvateksti:

Selvaag-talo

Kuvalaji:

yksityiskohtakuva

Kuvaaja:

Liina Luoma

Kuvausaika:

31.8.2022

Kuvateksti:

Selvaag-talo

Kuvalaji:

yleiskuva

Kuvaaja:

Liina Luoma

Kuvausaika:

31.8.2022

Kuvalaji:

yleiskuva

Kuvaaja:

Liina Luoma

Kuvausaika:

31.8.2022

Kuvateksti: Susi-taloja
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Susi-talojen autotalli
Kuvalagi: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvateksti: Susi-talo
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Niinisalo
 Alueyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

asuinrakennukset · varuskunta-alueet ·

Kuvaus

Niinisalon varuskunta-alueella on edustava valikoima yhtenäisesti rakennettuja asuntoalueita kolmelta vuosikymmeneltä. Näistä vanhin on 1937 rakennettu aliupseerien asuntoalue Rantakylä. Ns. Susitalot on rakennettu 1948-49 ja selvaag-menetelmällä rakennetut asuintalot 1957-58. Kerrostalo "Neljäseiska" on rakennettu 1950-luvulla.

Arviointi

Valtakunnallisesti merkittävä funktionalistisen kauden varuskunta-alueen yhtenäinen asuntoalue.

Arvot:

historiallinen: hallintohistoria, puolustusvoimien historia
 rakennushistoriallinen: edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus,
 historiallinen kerroksisuus
 maisemallinen: taajamakuvallisesti merkittävä

Kohteet

rak. 48
 Rakennus 47
 Rantatalot

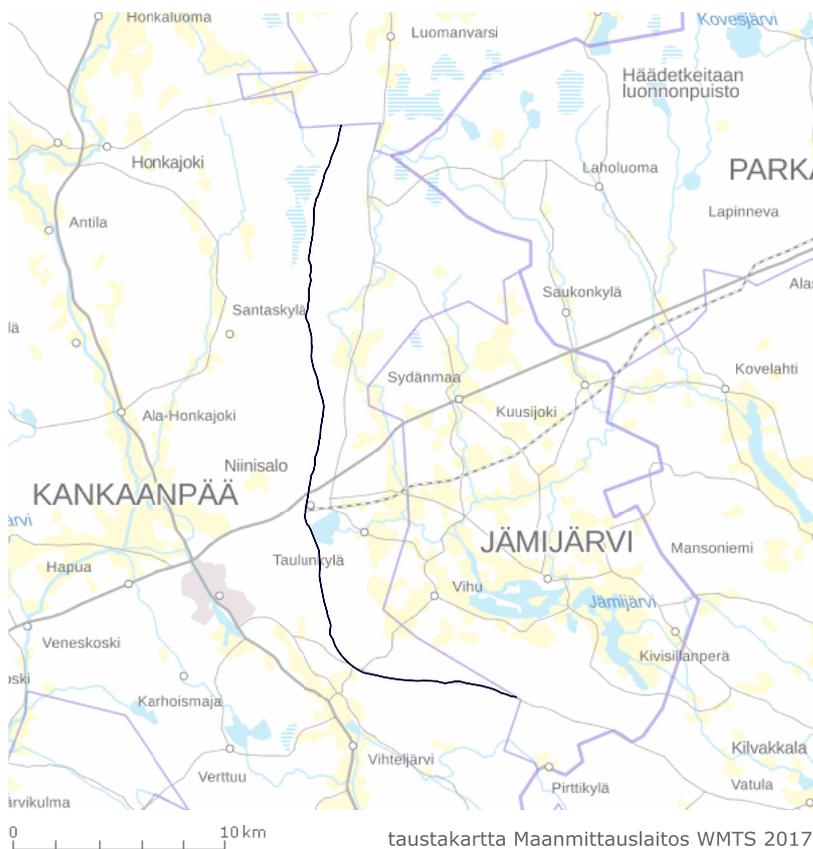
Selvaagit
Susi-talot

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kyrönkankaan tie

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2012

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Kankaanpää
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

liikenneväylät ·

Kuvaus

Mahdollisesti jo keskiajalla syntynyt kangastie Mouhijärven Häijäältä Kyröskoskelle ja sieltä helppokulkuisia Hämeenkankaan- ja Pohjankankaan hiekkaharjuja pitkin Niinisalon ja Karvian kautta Pohjanmaalle. Raivattuna tienä se mainitaan jo vuonna 1556. 1650-luvulla tie levennettiin ja parannettiin ratsu- ja postitiekseksi. Hiekkapohjaisena tie on säilyttänyt paikka paikoin hyvin vanhan maantien luonteen. Tie jatkuu Jämsän ja Karvian puolella.

Arviointi

Keskiajan tärkeimpiin kuulunut tie, joka on säilyttänyt pääosin perinteisen linjauksensa. Valtakunnallisesti merkittävä.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, kaupankäynnin ja liikenteen historia, hallintohistoria

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Vihteljärvi

Kuvateksti: Toukola
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 14.9.2022

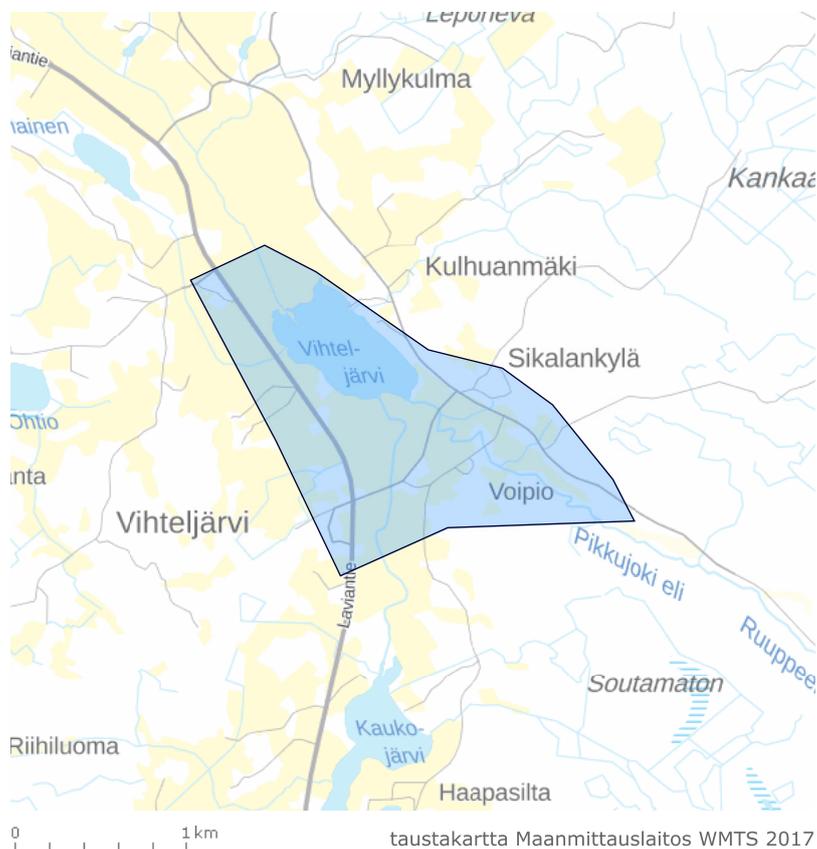
Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kuvajaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 31.8.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Vihteljärvi
 Aluetyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

maamiesseurantalot · maatilat · teollisuusrakennukset · teollisuusyhdyskunnat ·

Kuvaus

Vihteljärven ympäristössä alavien peltojen laidoilla on vanhoja maatiloja rakennuksineen. Yksittäisistä rakennuksista on mainittava klassistinen seurantalo Toukola vuodelta 1936 sekä Seppälä-Puuskan ja Puuskan tilojen rakennusryhmät 1900-luvun alkupuolelta.

Laviantien varrella on entinen Koskelan kenkätehdas, joka aloitti toimintansa vuonna 1956. Tehtaan ympärille kasvoi Vihteljärvelle pieni yhdyskunta. Parhaimmillaan tehdas työllisti yli 300 henkeä ja se oli yksi Suomen suurimpia kenkätehtaita. Kokonaisuuteen kuuluu 1960-70-luvuilla rakennettuja tuotanto- ja asuinrakennuksia.

Suodenniemelle johtavan tien varrella on Voipion hyvin vanhakantainen rakennusryhmä, johon kuuluu mm. kauniskuistinen päärakennus 1800-luvulta. Vanhaa rakennuskantaa on myös muilla Sikalankylän tiloilla.

Arviointi

Vanhoja talonpoikaistiloja ja edustava seurantalo arvokkaalla maisema-alueella.

Arvot:
 historiallinen: asutushistoria, teollisuuden, kaupankäynnin ja liikenteen historia, sosiaalishistoria, kulttuurihistoria
 rakennushistoriallinen: tyyppisyys, edustavuus, historiallinen kerroksisuus
 maisemallinen: osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta

Kohteet

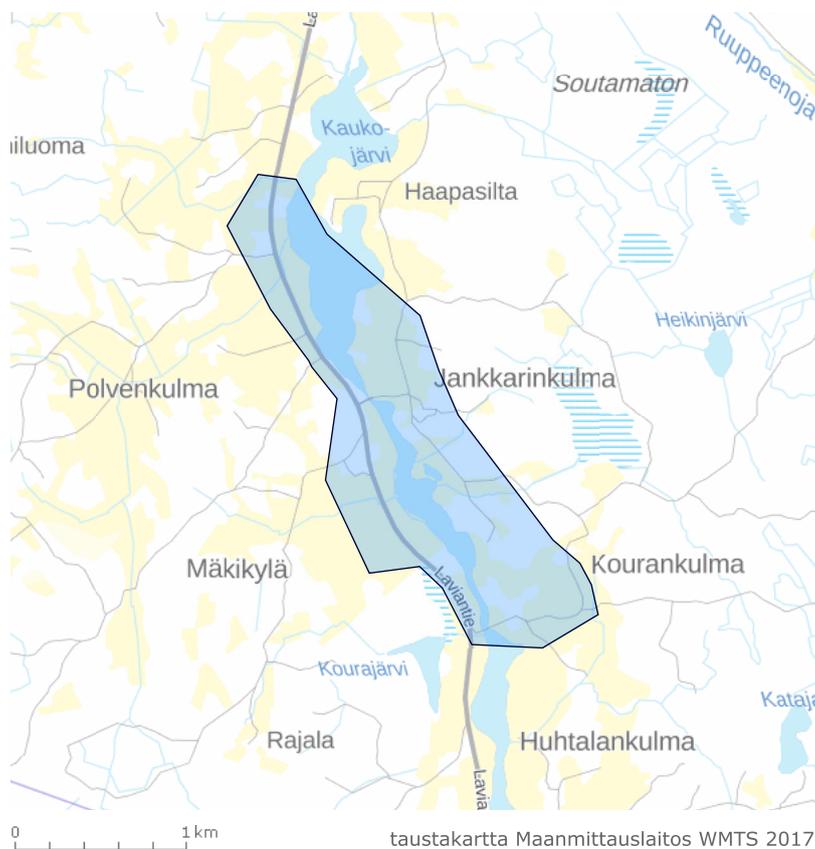
Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Kaukojärvi-Kourankulma

Kuvateksti: Kouran talo
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Vihteljärvi
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

koulurakennukset · maatalousrakennukset · maatilat · maatilojen
päärakennukset · viljelymaisema ·

Kuvaus

Kaukojärven rannalla levittäytyvät laajat viljelymaisemat. Vanhaa rakennuskantaa on mm. Arvelan ja Luoman pihapiireissä. Laviantien varrella on Ruonilan tila, jonka päärakennus on 1920-luvulta ja Ruonin entinen kansakoulurakennus vuodelta 1930.

Järven toisella puolella sijaitsee edustava Kouran tilan rakennusryhmä, jonka kaksi asuinrakennusta ovat vuosilta 1904 ja 1915. Tilakokonaisuuteen kuuluvat lisäksi kavinavetta vuodelta 1909 sekä luonnonkivistä muurattu makasiini.

Arviointi

Vanhoja talonpoikaistiloja ja edustava koulurakennus arvokkaalla maisema-alueella.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, sivistyshistoria, sosiaalhistoria

rakennushistoriallinen: tyyppillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksisuus

maisemallinen: osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

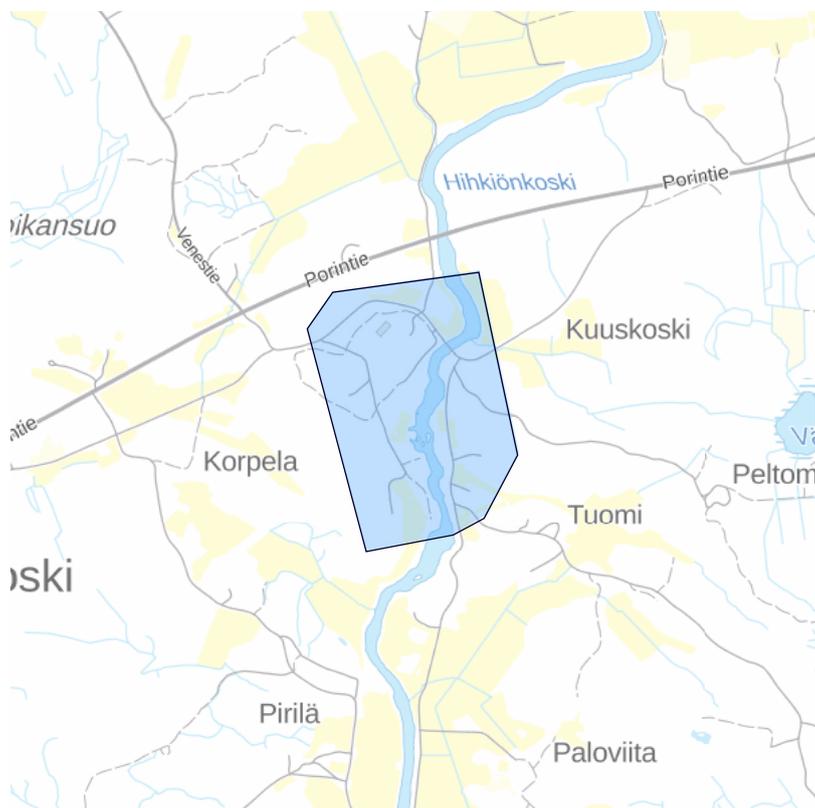
Veneskoski

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 30.8.2011

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2012

taustakartta Maanmittauslaitos WMTS 2017

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Veneskoski
Aluetyyppi: arvoalue

Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

koulurakennukset · luonnonmaisema · rautatiet · sillanpaikat ·

Kuvaus

Veneskosken kylässä Karvianjoki mutkittaa vuolaana jyrkkien rantapenkereiden lomassa. Koskimaisemaa on puolisen kilometriä ja alueella on aikoinaan toiminut neljä myllyä ja sahalaitos. Viljelyalat ovat varsin pieniä ja asutus sijaitsee ylempänä rinteillä. Veneskosken koulurakennus on vuodelta 1928. Koulutoiminta on loppunut vuonna 2009. Koulun takana jokirannassa on kesäteatteri katettuine katsomoineen. Karvianjoen yli johtava kolmikaarinen maantiesilta on rakennettu vuonna 1918. Vuonna 1938 liikenteelle avatun Haapamäen-Porin radan rautatiesillat antavat myös leimansa kylälle.

Arviointi

Koskimaisema, jossa poikkeuksellisen komeita kivilaitoja.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, teollisuuden ja liikenteen historia, sivistyshistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus

maisemallinen: kyläkuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Venesjärven kylä

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 14.11.2022

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 14.11.2022

Kuvalaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 14.11.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Venesjärvi
 Aluetyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

koulurakennukset · kylämaisema · maatilat · maatilojen päärakennukset · tanssilavat ·

Kuvaus

Venesjärven tiheähkösti rakennettu kyläkeskus muodostaa omaleimaisen kokonaisuuden. Kyläraitin varrella on useita perinteisen asunsa säilyttäneitä pihapiirejä. Kylälle ominaista kuistimallia on Junnilan, Mattilan, Yrkkölän ja Rikalan päärakennuksissa. Venesjärven 3-kerroksinen, tiilirunkoinen ja rapattu koulurakennus on valmistunut vuonna 1954 J. Salovaaran piirustusten mukaan. Koulun takana järven rannassa on 1970-luvulla perustettu Venesjärven rantalava.

Arviointi

Vanha kyläkeskus, jossa monipuolista rakennuskantaa.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, sivistyshistoria, sosiaalishistoria, kulttuurihistoria
 rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksisuus
 maisemallinen: kyläkuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

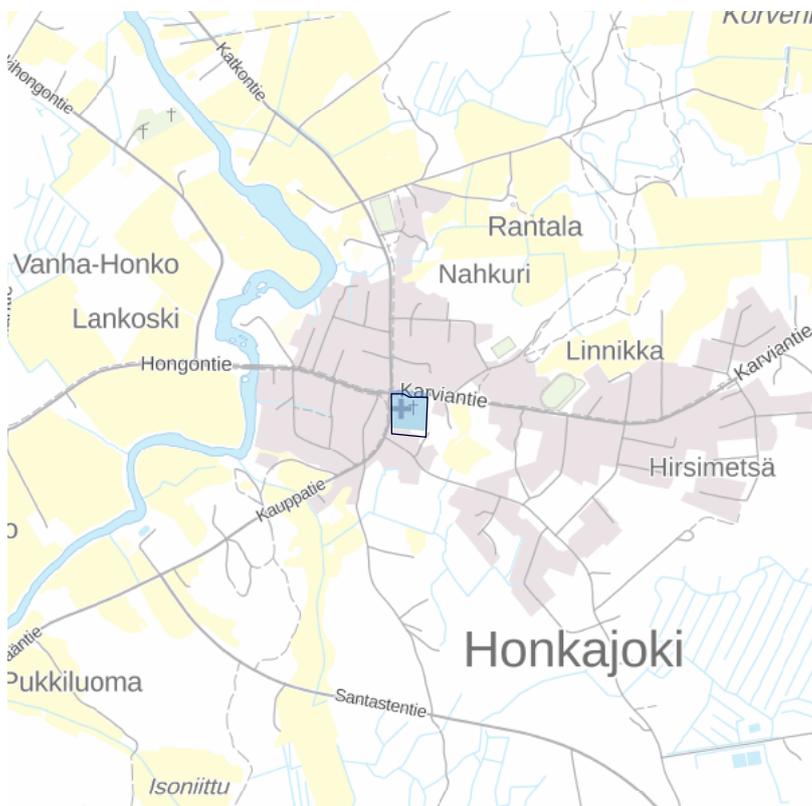
Honkajoen kirkko

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 14.9.2022

Kuvalaji: yksityiskohtakuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 14.9.2022

taustakartta Maanmittauslaitos WMTS 2017

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Honko (Honkajoki)
Aluetyyppi: arvoalue

Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

kirkkomaat · kirkkorakennukset · liikerakennukset ·

Kuvaus

Honkajoen puinen kirkko rakennettiin vuosina 1804-10. Rakennusmestarina toimi Salomon Köykkä (Köhlström), joka oli rakentanut Karvian kirkon 1798. Kirkon ulkoarkkitehtuurin yksityiskohdat ovat klassistisvaikutteiset. Pohjaltaan tasavartisen ristin muotoiseen kirkkoon liittyy lännessä kolminivelinen kellotapuli. Ristivarsien sisäkatteena on laudoitetut holvit. Sisämaalauksen, josta on yhä jäljellä alttarilaitetta ympäröivä draperia, teki 1856 Teuvan pitäjänmaalari A.K. Rönnlund. Alttaritaulun on maalannut J.G. Hedman. Kirkko sijaitsee vanhan kiviaidan ympäröimän hautausmaan keskellä.

Arviointi

Kuulun kirkonrakentajan tyylipuhdas puinen ristikirkko 1800-luvun alusta.

Arvot:

historiallinen: hallintohistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus

maisemallinen: taajamakuvallisesti merkittävä

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Lankoski

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2012

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2012

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2012

Kuvateksti: Terveystalo
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Honko (Honkajoki)
 Alueyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

kunnanlääkärintalot · maatalousrakennukset · maatilat · maatalojen
 päärakennukset · sahateollisuus · terveystalot · työväen asuinrakennukset · vesimyllyt ·

Kuvaus

Lankoski on Karvianjoen rannalla maisemallisesti erittäin edustavalla paikalla sijaitseva talonpoikaistila, jonka päärakennus on vuodelta 1770. Rakennuksen perinteinen ulkoasu on säilynyt hyvin, koristeellinen kuisti on 1800- ja 1900-luvun vaihteesta. Hongontien eteläpuolella on vanha makasiinirakennus, jossa on kotiseutumuseo. Jokirannassa sijaitsee 1800-luvun alussa rakennettu käyttökuntoinen myllyrakennus, joka on nykyään osa viereistä museota.

Jokihongontien varrella on toiminut saha, josta on säilynyt kaksikerroksinen kolmen perheen asuinrakennus 1940-luvulta. Joen toisella puolella on Koski-Toverin tila, jolla on toiminut lahkomylly. Tilalla on säilynyt vanha päärakennus.

Joen rannan tuntumassa on myös 1940-luvun lopulla valmistunut, Kauno S. Kallion suunnittelema kaksikerroksinen terveystalo/lääkärintalo. Rakennus edustaa tyypillistä aikakautensa terveystaloarkkitehtuuria ja muistuttaa hyvinvointi-Suomen historiasta. Lääkärintien varrella on myös toinen 1940-luvun kaksikerroksinen puinen asuinrakennus, joka on Honkajoen keskustalle tyypillinen.

Arviointi

1700-luvun talonpoikaistilan rakennusryhmä myllyineen ja hyvinvointi-Suomen historiasta kertova lääkärintalo Karvianjoen kulttuurimaisemassa.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, elinkeinohistoria, sosiaalihistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: harvinaisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus

maisemallinen: osa maakunnallisesti tärkeää maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Vatajankylä

Kuvateksti: Vatajankoski ja voimalaitos

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä

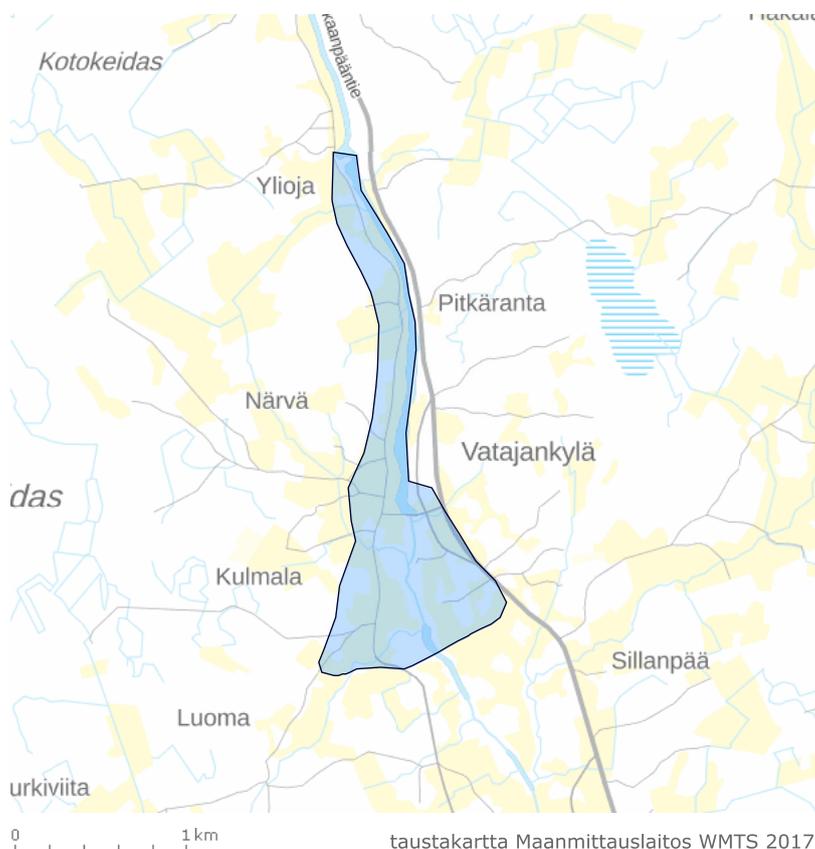
Kuvausaika: 14.9.2022

Kuvalaji: yleiskuva

Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä

Kuvausaika: 2012

Kunta: Kankaanpää

Kylä/kosa: Antila (Honkajoki)

Aluetyyppi: arvoalue

Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

kyläkoulut · maatilat · tanssilavat · vesivoimalaitokset ·

Kuvaus

Vatajankosken rannalle on perustettu ensimmäiset myllyt 1700-luvulla. Vatajankosken Sähkö Oy:n perustava kokous pidettiin joulukuussa 1925 Kankaanpään kunnantuvassa. Yhtiö hankki omistukseensa Vatajakoskelta Isohaapakosken ja Sammin myllytontit sekä itärannalta Vainionpään torpan alueen, jolle voimalaitos päätettiin sijoittaa.

Vatajakosken kivistä ja betonista rakennettu pato, klassistinen, sementtitiilinen voimalaitos sekä voimalaitoksen hoitajan asuintalo valmistuivat 1927. Vatajankosken voimalalaitos uudistettiin 1951 rakentamalla uusi, punatiilinen, funktionalismia edustava voimalaitos ja alakanava alajuoksulle.

Karvianjoen kulttuurimaisema muodostaa vaihtelevia näkymiä Vatajankosken ympärillä. Vanhaa rakennuskantaa on säilynyt joillakin tiloilla. Kyläkokonaisuuteen liittyy myös Vatajan vanha koulu vuodelta 1947. Koulutoiminta on loppunut 1974. Karvianjoen rantamaisemassa edustavasti sijaitseva Syväoijan päärakennus on pitkää paritupatyyppiä. Se on rakennettu 1800-luvulla. Jokeen työntyvässä Santaniemessä on tanssilava.

Arviointi

Vanhaa talonpoikaista rakennuskantaa ja voimalaitosarkkitehtuuria Karvianjoen kulttuurimaisemassa.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, teollisuuden historia, sivistyshistoria

rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus, historiallinen todistusvoimaisuus

maisemallinen: osa maakunnallisesti tärkeää maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Pitkäkösken jokimaisema

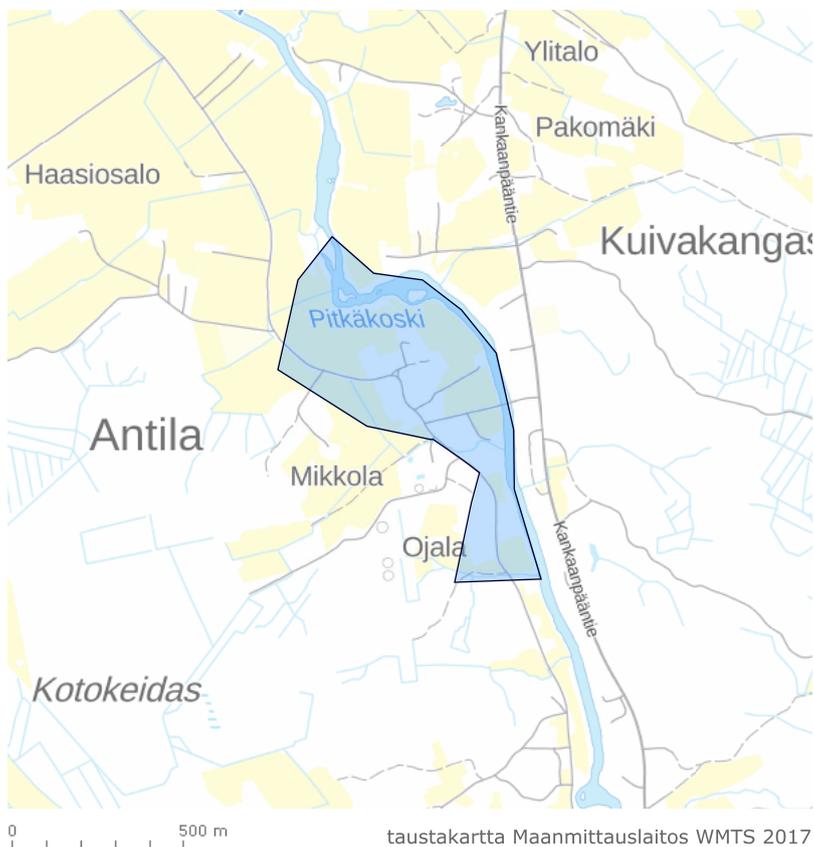
Kuvateksti: Antilan kylän koulu
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 14.9.2022

Kuvateksti: Antilan kylän uudempi
koulurakennus
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 14.9.2022

Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 14.9.2022

Kunta: Kankaanpää
 Kylä/kosa: Antila (Honkajoki)
 Alueyyppi: arvoalue
 Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

koulurakennukset · maatilat ·

Kuvaus

Karvianjoen Pitkääkoskella avautuu vanhalta sillalta kaunis, eheänä säilynyt joenrantamaisema. Miljöön keskipisteenä on Antilan kylän jugendtyylinen koulurakennus, joka on rakennettu 1914 arkkitehti Karl Lindahlin laatiman mallipiirustuksen mukaan. Pihapiirissä on myös uudempi, 1950-luvun koulurakennus.

Arviointi

Eheä joenrantamaisema 1800-luvun talonpoikaistaloineen ja kouluineen.

Arvot:
 historiallinen: asutushistoria, sivistyshistoria
 rakennushistoriallinen: tyyppisyys, edustavuus
 maisemallinen: osa maakunnallisesti tärkeää maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Paastonkylä

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Paasto (Honkajoki)
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

maatalousrakennukset · maatilat · vilja-aitat ·

Kuvaus

Karvianjoen länsirannalla vanhan maantien varrella Paastonkylässä on säilynyt vanhoja maatilapihapiirejä ja useita 1800-luvun aittarakennuksia. Kodesjoensuun tila on perustettu 1693. Sen kaksikerroksinen, pohjalaistyyppinen päärakennus on 1800-luvulta ja korjattu nykyiseen asuunsa 1950-luvulla. Pihapiirissä on navetta 1890-luvulta ja luhtiaitta. Ylipaaston päärakennus on 1800-luvun loppupuolelta. Rakennuksessa on komea,

moniruutuinen lasikuisti. Pihapiirissä on navetta ja vanha luhtiaitta. Puukujanteen päässä sijaitsevan Vanha-Paaston perinteisen asun omaava asuinrakennus on vuodelta 1937. Pihaa rajaavat navetta ja aitta. Uusi-Paaston asuinrakennus on säilyttänyt 1800-luvun lopun ulkoasun. Myös sen pihapiiriin kuuluu navetta ja aitta.

Arviointi

Honkajoelle tyypillistä talonpoikaisarkkitehtuuria Karvianjokivarressa.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, sosiaalihistoria,

rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus, historiallinen todistusvoimaisuus

maisemallinen: osa maakunnallisesti tärkeää maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.

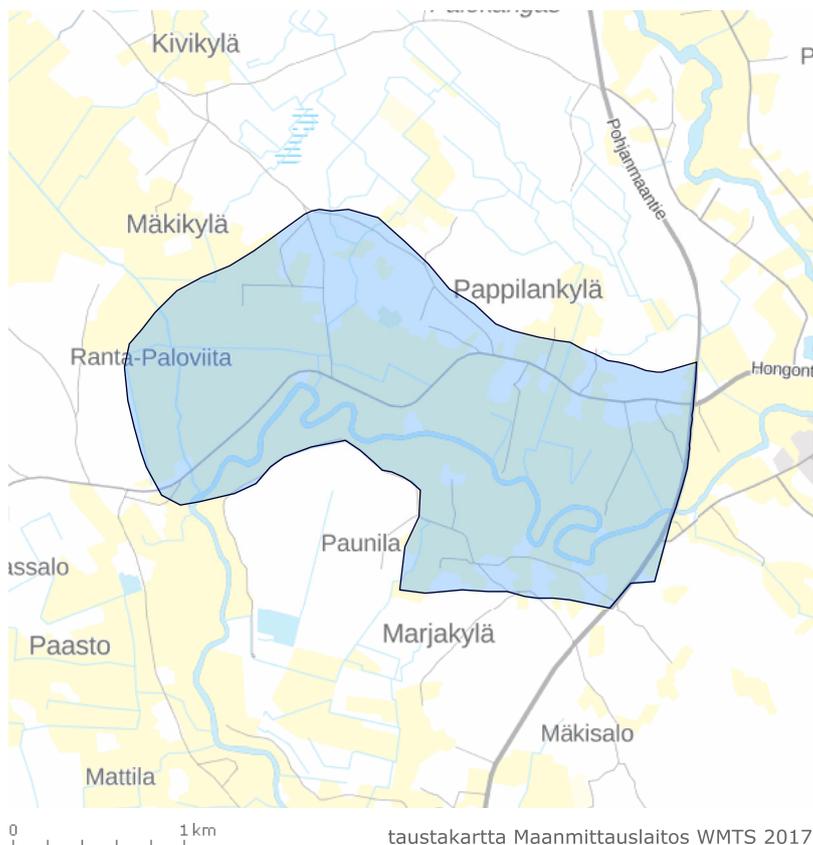
PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Pappilankylä

Kuvateksti:
Kuvajaji:
Kuvaaja:
Kuvausaika:

Vanha Pappila
yleiskuva
Liina Luoma
2022

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Honko (Honkajoki)
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

koulurakennukset · maatilat · pappilat (virkatalot) · viljelysmaisema ·

Kuvaus

Honkajoen kirkonkylän länsipuolella jatkuvat Karvianjoen varren alavat peltoaukeat. Asutus on sijoittunut pääasiassa Pappilankylän harjanteelle. Vaikka rakennuskanta on osin uusiutunutta on joukossa myös vanhoja tilakeskuksia. Kylä on saanut nimensä Honkajoen ensimmäisestä pappilasta, joka valmistui sinne vuonna 1818. Koivukujan päässä sijaitseva

entinen pappila on rakennettu 1899. Pappilan hirsirakenteinen koulu on rakennettu vuonna 1950 rakennusmestari Jalmari Salovaaran suunnitelman mukaan.

Arviointi

Laaja viljelymaisema, johon liittyy monipuolista vanhaa rakennuskantaa.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, teollisuuden historia, sivistyshistoria

rakennushistoriallinen: tyyppisyys, edustavuus, historiallinen kerroksisuus

maisemallinen: osa maakunnallisesti tärkeää maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.

PAKKI - SATAKUNNAN MUSEO / ALUEEN INVENTOINTIRAPORTTI

Karvianjoen kulttuurimaisema Honkajoelta pohjoiseen

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 2022

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Liina Luoma
Kuvausaika: 2022

Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Niina Uusi-Seppä
Kuvausaika: 2022

Kuvateksti: Patokoski
Kuvalaji: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 2012

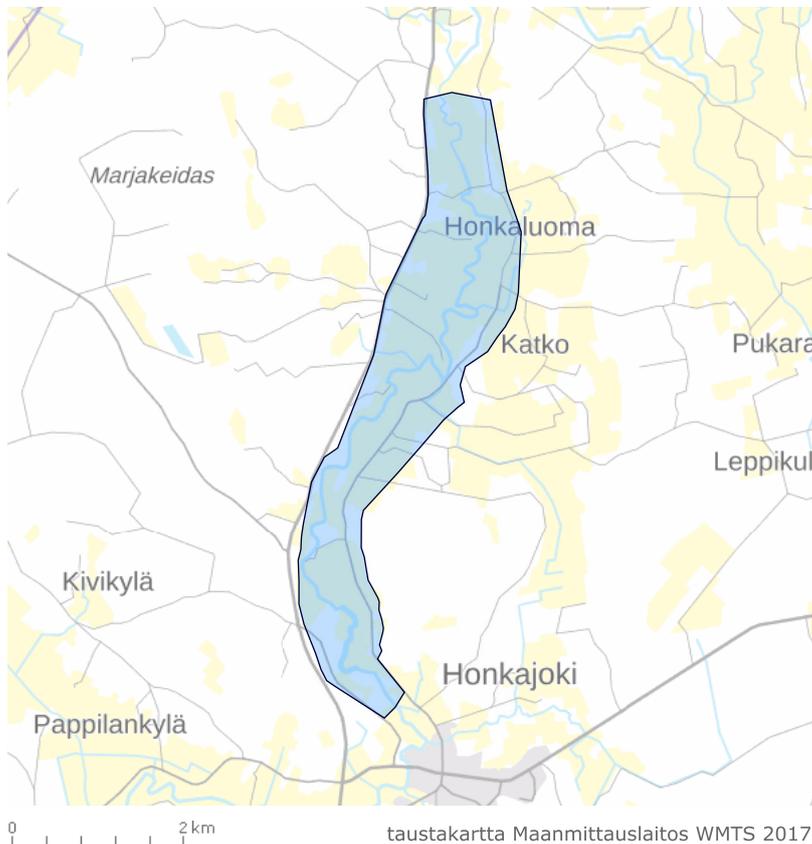
Kuvateksti: Patokosken aitta
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 2012

Kuvateksti: Lahti
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 2012

Kuvateksti: Kängsälä
Kuvalagi: yleiskuva
Kuvaaja: Pentti Pere
Kuvausaika: 2012

Kunta: Kankaanpää
Kylä/kosa: Katko (Honkajoki)
Aluetyyppi: arvoalue
Arvotus: maakunnallisesti merkittävä

Museoalan ontologian käsitteet

hautausmaat · koulurakennukset · maatalousrakennukset · maatilat · mautilojen
päärakennukset · siunauskappelit · viljelysmaisema ·

Kuvaus

Mutkittelevan Karvianjoen varrella on runsaasti vanhaa asutusta rantapeltoineen. Joen länsirannalla vanhaa rakennuskantaa on mm. Leppälaakson tilalla sekä Honkaluoman tilan ympäristössä. Katkontien varressa Patokosken päärakennus on vuodelta 1868. Vanhaa rakennuskantaa on myös mm. Känvälän, Mäki-Kampin, Kampin ja Kamppikosken tiloilla. Edelleen pohjoiseen mentäessä Lahden ja Lahdenperän rakennusryhmät ovat 1800-luvun lopulta.

Katkon koulu on valmistunut vuonna 1930. Klassistinen koulurakennus on ensimmäinen kivikoulu Honkajoella. Koulu on lopettanut toimintansa 2000-luvun alussa.

Karvianjoen länsirannalla sijaitsee Honkajoen uusi hautausmaa, jolla on arkkitehti Touko Saaren suunnittelema siunauskappeli vuodelta 1967.

Arviointi

Edustavaa talonpoikaista arkkitehtuuria Karvianjokivarressa.

Arvot:

historiallinen: asutushistoria, sivistyshistoria, sosiaalishistoria, kulttuurihistoria

rakennushistoriallinen: tyypillisuus, edustavuus, historiallinen todistusvoimaisuus

maisemallinen: osa maakunnallisesti tärkeää maisema-aluetta

Kohteet

Ei kohteita.